

[Per Hækkerup.]

Hvad endelig angår afsnittet om socialpolitik og arbejdsmarkedets forhold, er vi enige i, at det midlertidige tillæg til folke-, invalide- og enkepensionisterne indarbejdes som en permanent forbedring af pensionen, samt at pensionernes regulering søges tilvejebragt på et andet grundlag end den nuværende pristalsregulering.

Bemærkningerne i åbningstalen om den arbejdsretlige lovgivning peger på visse ændringer, som ikke er i strid med det principielle synspunkt, socialdemokratiet har: at parterne selv uden indgreb fra det offentlige må kunne forhandle sig til rette om de spørgsmål, der angår dem.

Jeg skal efter denne korte gennemgang af nogle af de vigtigste punkter i socialdemokratiets arbejdsprogram og den genklang, de har fundet i årets åbningstale, vende mig til et par andre hovedområder.

Som foreskrevet i grundloven indeholdt talen en redegørelse for rigets almindelige stilling. Jeg skal ikke gentage opgørelsen af landets økonomiske situation, således som den er foretaget i åbningstalen. Vi har i oppositionspresen kunnet læse, og vi får det vel også at høre i dag, at der er visse advarselstegn på den økonomiske himmel. Det lægges der ikke skjul på i åbningstalen. Det er rigtigt, som det siges, at de store indkomststigninger i foråret har gjort sig mærkbare i et pres opad på priserne, en virkning, som måske ikke er udtømt endnu. Der har ligeledes været en vis tilbagegang i valutastillingen, og det er bekendt, at vi er nået op på et usædvanlig højt renteniveau, men det ville være at fortegne billedet, hvis man ikke samtidig pegede på, at realøkonomisk står vi så godt som aldrig tidligere. Fremgangslinjen er fortsat, og vi har for tiden så høj produktion og beskæftigelse som aldrig før. Tilsvarende er naturligvis arbejdsløsheden mindre, end vi måske nogen sinde har oplevet, og samtidig er forbrug og investering steget mærkbart, ligesom den private opsparing er vokset. Det har hele tiden været regeringens mål at holde en så høj produktion og beskæftigelse som muligt, så sandt som dette er det væsentligste kendetegn på en sund økonomi.

Der kan også være grund til at pege på, at selv om valutabeholdningen er gået til-

bage, er det ikke faretruende. Med en beholdning på ca. 1170 mill. kr. er der stadig en reserve af en sådan størrelse, at der ikke kan være anledning til nogen drastisk revision af den økonomiske politik. Herfor taler også, at beholdningen kun er gået tilbage med ca. 150 mill. kr. i løbet af det sidste år.

Når det betænkes, at landets eksportpriser især for de to hovedvarer er nået ned på et ekstraordinært lavt niveau, og endvidere at afsætningen af okse- og kalvekød samt levende kreaturer har været mindre til Tyskland og praktisk taget er stoppet til Italien, er tilbagegangen i valutabeholdningen ikke overraskende. Selv om vanskelighederne for landbrugseksporten er alvorlige nok i betragtning af, at løsningen af vore økonomiske langtidspolmer ligger i en fortsat industrialisering og en stadig voksende eksport, formentlig især af industrivarer, er det forståeligt, at regeringen ser med bekymring på det høje renteniveau, der kan blive en trussel mod et tilsvarende investeringsniveau. Men stillingen er stadig såpas konsolideret, at der skulle være tid til en rolig tilpasning af den økonomiske politik til de ændrede vilkår, der vil blive dansk erhvervsliv beskåret, hvis vi sammen med England tilslutter os Det europæiske økonomiske Fællesskab.

Jeg skal ikke genoptage debatten om vor stilling til markedsproblemerne, men blot udtrykke håbet om, at tiden, inden en afgørelse træffes, ikke bliver for lang; en sådan ventetid er en usikkerhedsperiode for erhvervslivet. Den må fornuftigvis benyttes bedst muligt til at forberede Danmarks eventuelle deltagelse i et stormarked. Hertil kræves et samvirke mellem staten, erhvervsorganisationerne og de enkelte virksomheder. Hvis vi kommer ind i et stort europæisk marked, vil nødvendigheden af et sådant samarbejde være aldeles påtrængende, og jeg tror, det bliver nødvendigt at lade adskillige dogmer falde. Det er en illusion at tro, at et stort marked vil betyde et liberalistisk marked. Vi ved, at det i hvert fald for landbrugsvarerne gælder, at markedet i høj grad vil blive reguleret, og på industriens område vil stærke private sammenslutninger og storvirksomheder i mange tilfælde præge billedet. Hvis vi skal klare os under sådanne forhold, vil det på